

Gyáli Arany János Községi Ház és Városi Könyvtár
Értékelő jelentés
a 2023. évre vonatkozóan

2024. 05. 02.

Elkészítésért felelős: Jogi és Intézményfelügyeleti Iroda

I. KONTROLLRENDSZER

Gyál Város Önkormányzatának Képviselő-testülete 2019. márciusi rendes ülésén fogadta el az intézményekkel kötendő új együttműködési megállapodásokat. A megállapodások aláírásra kerültek, amelyek tartalmazzák, hogy évente egyszer (május 31-ig) az intézmények előző évi tevékenységét – az együttműködési megállapodásban megjelölt mutatószámokra tekintettel – **éves értékelő jelentés** keretében értékelni szükséges.

Az értékelés lényege, hogy az önkormányzati fenntartású intézmények a jogszerűségi és a szakmai követelményeknek megfelelnek-e, továbbá a munkatervekben meghatározott - illetve Gyál Város lakóinak nyújtani kívánt közszolgáltatási - célok elérése megfelelő módszerek megválasztásával történik-e. A kontrolling tevékenység teremt arra lehetőséget, hogy az esetleges elérni kívánt céloktól történő – lényeges és mérhető – eltérés esetén a beavatkozási lehetőséget a fenntartó számára megteremtse.

Az egyes szervezetek vezetőinek kötelezettsége és egyben felelőssége, hogy – a jogszabályi keretek között – belső szabályzataikban egyértelműen, következetesen és kellő részletezettséggel szabályozzák a jogszerű és hatékony feladatvégzés rendjét, a kapcsolódó jogi- és felelősségi köröket, eljárási szabályokat.

Továbbá a fenntartóval együttműködve értékelnie szükséges, hogy azok teljes körűen tartalmazzák-e a szervezet kompetenciájába utalt szabályozási feladatokat; összhangban vannak-e a jogi szabályozással, alkalmasak-e a szabályozó funkció betöltésére; a feladatok végrehajtásával kapcsolatos hatás- és felelősségi köröket megfelelően meghatározták-e; a végrehajtás nyomon követése, a felügyeleti funkciók és az ellenőrzési pontok kellően kiépítettek-e és működésük folyamatosan eredményes-e.

Ez a jelentés a fenti szempontokat is figyelembe véve értékeli Gyál Város Önkormányzata fenntartásában lévő közművelődési intézményének, az Arany János Közösségi Ház és Városi Könyvtár 2023. évi munkáját.

II. ARANY JÁNOS KÖZÖSSÉGI HÁZ ÉS KÖNYVTÁR

Az Arany János Közösségi Ház és Városi Könyvtár (a továbbiakban: Közház, vagy intézmény) 2003. évben került átadásra, amely korszerű épületben 1 600 m² ad otthont számos eseménynek és alkotó tevékenységnek. Az intézmény összesen 2 nagyobb rendezvénytérben (színházterem, kamara), 3 kisebb teremben (civil, tánc és klubterem), az udvari rendezvénytérben és a Könyvtár kétszintes terében várja egész évben a színes tanfolyamaival, szórakoztató, tudományos vagy sport rendezvényeivel a fejlődni vágyó gyáli közösségeket.

A pandémiás éveket követően, valamint a 2022. évben a Kormány által kihirdetett energia veszélyhelyzet után a 2023. évet a nyugodt működés évének tekinthetjük. A Közház, a Képviselő-testület a 188/2022.(X.27.) számú határozata értelmében 2023. január 1. és február 28. napjai között zárva tartott. Márciustól-decemberig zsúfolódott össze a 12 hónap programja, mely intenzív igénybevételt jelentett mind az épület, mind a humánerő tekintetében. A Közház a rendkívül színes és sokrétű hétköznapi, hétvégi, hagyományteremtő programok mellett színtere kiállításoknak, társadalmi és közéleti célokat szolgáló rendezvények lebonyolításának, közszolgáltatási ügyfélszolgálatok működtetésének.

Tekintettel arra, hogy az idei jelentés már a hatodik éves értékelés, hiszen 2019. évben, 2020. évben, 2021. évben, 2022. évben és 2023. évben is készült már hasonló jelentés, ahol relevánsnak érezzük, ott összehasonlító jelleggel az előző évek hasonló adatait ismét bemutatjuk az esetleges kedvező, vagy éppenséggel kedvezőtlen tendenciák vázolására.

III. KONTROLLING TEVÉKENYSÉG

A Közházzal az együttműködési megállapodást a Képviselő-testület 56/2019. (III.28.) számú határozatával hagyta jóvá.

Az éves értékelés alábbi mutatószámok elemzése alapján történik:

1. Állami támogatás/összköltség
2. Állami támogatás/fenntartói támogatás
3. Összes saját bevétel/összes költség
4. Helyiség bérbeadási bevétel/összes költség
5. Rendezvény bevétel/összes rendezvény költsége
6. Rendezvények összes költsége/rendezvényeken résztvevők száma
7. Rendezvények összes költsége/rendezvények száma
8. Könyvtár összes költsége/könyvtári tagok száma
9. Ingyenesen biztosított helyiséghasználati órák száma/összes lehetséges óraszám
10. Bérelt helyiséghasználati órák száma/összes lehetséges óraszám
11. Rendezvényeken résztvevők száma/lakosság szám
12. Kikölcsönzött könyvek száma/teljes könyvállomány
13. Könyvtári tagok száma/lakosság szám
14. Könyvtárhasználók száma, személyes, távhasználat

1. Állami támogatás/összköltség

Jogcím	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Állami támogatás	33 997 170.-	34 391 000.-	32 816 834.-	54 722 036.-	54 964 281.-	59 970 758.-
Összköltség	123 818 768.-	167 275 031.-	143 897 137.-Ft	185 872 657.-	279 894 158.-	263 517 907.-
Állami támogatás/ összköltség	0,27 → 27%	0,21 → 21%	0,23 → 23%	0,29 → 29%	0,20 → 20%	0,227 → 22,7%

2023. évben az éves összes költség közel 23%-át fedezte az állami finanszírozás. Elmúlt évhez képest az állami támogatás összege 9%-kal növekedett, míg az összköltség minimálisan, 6 %-kal csökkent. Ennek értelmében az állami támogatás 2023. évhez képest nagyobb mértékben nyújtott fedezetet az intézmény költségeire.

2. Állami támogatás/fenntartói támogatás

Jogcím	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Állami támogatás	33 997 170.-	34 391 000.-	32 816 834.-	54 722 036.-	54 964 281.-	59 970 758.-
Fenntartói támogatás	72 715 026.-	112 045 572.-	91 501 306.-	102 284 362.-	174 437 809.-	168 245 578.-
Állami támogatás/ fenntartói támogatás	0,47 → 47%	0,31 → 31%	0,36 → 36%	0,53 → 53%	0,32 → 32%	0,356 → 35,6%

2022. évről 2023. évre az állami támogatás minimálisan emelkedett, ám a fenntartói támogatás az előző évhez képest csökkent. 2021. évben a fenntartói támogatás közel kétszerese volt az állami támogatásnak, addig ez 2022. évben nagyjából a háromszorosára emelkedett. Ez a tendencia folytatódott 2023. évben is, ugyanis közel háromszorosa volt a fenntartói támogatás az állami támogatásnak. Az állami támogatás szerény összegére való tekintettel, a fenntartónak jelentős mértékű támogatást szükséges biztosítani az intézmény zavartalan működéséhez.

3. Összes saját bevétel/összes költség

Jogcím	2018	2019.	2020	2021	2022	2023
Összes saját bevétel	18 317 368.-	30 191 675.-	12 891 931.-Ft	17 120 843.-	37 600 024.-	32 245 530.-
Összes költség	123 818 768.-	167 275 031.-	143 897 137,- Ft	185 872 657.-	279 894 158.-	263 517 907.-
Összes saját bevétel /összes költség	0,15 →15%	0,18 →18%	0,08 → 8%	0,09 → 9%	0,13 → 13%	0,12 → 12%

2023. évben az összes bevétel és a kiadások is csökkenést mutatnak. A táblázatból jól látható, hogy az intézmény saját bevételei minimális mértékben, mindösszesen 12%-ban nyújtanak fedezetet a felmerült költségekre. A bevételkieséshez vélhetően a 2023. év eleji energiaválság miatti átmenti intézmény bezárás is hozzájárult. A könyvtári bevételek (2023. évben 1 816 960,- Ft) az összes bevétel összegének a 5,6 százalékát teszik ki. A könyvtár elenyésző bevételei tagdíjakból, késedelmi díjakból, kölcsönzési díjakból és internet-tanfolyam díjakból tevődnek össze.

4. Helyiség bérbeadási bevétel/Összes költség

Jogcím	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Helyiség bérbeadási bevétel	3 818 350.-	6 685 576.-	4 332 690.-	2 166 180.-	5 076 001.-	7 945 600.-
Összes költség	123 818 768.-	167 275 031.-	143 897 137.-	185 872 657.-	279 894 158.-	263 517 907.-
Összes saját bevétel /összes költség	0,03 →3%	0,04 →4%	0,03 →3%	0,01 →1%	0,02 → 2%	0,03 → 3%

A helyiségek bérbeadásából származó bevételek összege a 2022. évhez képest 56%-kal növekedett, ám továbbra is csak az összes költség 3%-át fedezi, tekintettel arra, hogy az összes költség csak minimálisan csökkent 2022. évhez képest.

5. Rendezvény bevétel/összes rendezvény költsége

Jogcím	2018	2019	2020	2021.	2022	2023
Rendezvény bevétel	5 243 520.-	13 014 270.-	1 754 840.-	5 926 170.-	15 381 900.-	11 585 377.-
Összes rendezvény költsége	28 339 943.-	48 567 042.-	10 504 139.-	18 187 262.-	90 103 402.-	30 020 369.-
Rendezvény bevétel/összes rendezvény költsége	0,18 → 18%	0,25 → 25%	0,16→ 16%	0,33 → 33%	0,17 → 17%	0,385→ 38,5%

A rendezvények költsége összesen 30 millió forint volt 2023. évben, ami a 2022. évi költségekhez mérten lényegesen alacsonyabb. A korábbi év azonos időszakával nem releváns a rendezvények összes költségének összehasonlítása, ám itt fontos megemlíteni 2022. évben ünnepelte a város várossá avatásának 25. évfordulóját, amelynek méltó megünneplésében a Közház nagyon fontos szervezési és végrehajtási feladatokat látott el, a költségek is ennek a városi nagyrendezvénynek köszönhetően tértek el ilyen számottevő mértékben.

6. Rendezvények összes költsége/rendezvényeken résztvevők száma

Jogcím	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Rendezvények összes költsége	28 339 943.-	48 567 042.-Ft	10 504 139.-	18 187 262.-	90 103 402.-	30 020 369.-
Rendezvényeken résztvevők száma	75 741 fő	113 836 fő	53 748 fő	63 328 fő	183 417 fő	149 813 fő
Rendezvények összes költsége/rendezvényeken résztvevők száma	374.- /fő	427.- /fő	195.- /fő	287.- /fő	491.- / fő	200.- Ft/fő

Korábbiakban utaltak szerint, ha a 2022. évi *Gyál 25* városi programok költségével az összes költségeket korrigáljuk (23 millió forint), illetve a kizárólag városi nagyrendezvények látogatószámával (kb. 60 ezer fő) az összes résztvevőszámot akkor a résztvevőarányos költség 260.- Ft/fő, amely a 2021. évihez képest 10%-os csökkenést jelent. Ennek tükrében a táblázatban szereplő 2022. évi adatokkal nem releváns összehasonlítani a 2023. évi adatokat. 2021. év tükrében a 2023. évi rendezvényeken résztvevők száma közel 2,5-szeresére emelkedett, míg a résztvevőarányos költség 287.- Ft/fő összegről 200.- Ft/fő összegre csökkent.

7. Rendezvények összes költsége/rendezvények száma

Jogcím	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Rendezvények összes költsége	28 339 943.-	48 567 042.-	10 504 139.-	18 187 262.-	90 103 402.-	30 020 369.-
Rendezvények száma	2 584 db	3 205 db	1 688 db	1 407 db	3 127 db	2 918 db
Rendezvények összes költsége/ rendezvények száma	10 967.- /db	15 154.- /db	6 223.- /db	12 925.-/db	28 815.-/db	10 288,-/db

A 2023. évben a rendezvények száma több, mint 2 900 db volt, mely a Gyál várossá avatásának 25. évfordulójához kapcsolódó rendezvénysorozat számaihoz arányosítva is igen magas, ugyanis a nagyrendezvény nélkül a rendezvények száma 2 827 db volt. Amennyiben az ünnepségsorozat 38 millió forintos költségével, és a 300 db rendezvénnyel a táblázat számait korrigáljuk, akkor az egy rendezvényre jutó költség 8 135.- forint. A 2021. évhez képest megduplázódott a rendezvények száma, mely javuló tendencia 2023. évben is tovább folytatódott.

8. Könyvtár összes költsége/könyvtári tagok száma

Jogcím	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Könyvtár összes költsége	23 726 522.-	26 540 491.-	26 688 507.-	39 927 401.-	30 567 393.-	41 649 567.-
Könyvtári tagok száma	1 733 fő	2 166 fő	1 405 fő	1 259 fő	1 903 fő	1 830 fő
Könyvtár összes költsége/könyvtári tagok száma	13 691.- /fő	12 253.- /fő	18 995.- /fő	31 715.- /fő	16 063.- / fő	22 759.- Ft/fő

A könyvtárnak 2023. évben közel 42 millió forintos költsége keletkezett, amely személyi juttatásokból, munkaadókat terhelő járulékokból, dologi és egyéb kiadásokból tevődött össze. A könyvtári tagok száma ehhez viszonyítva 1 830 fő volt 2023. évben (1 903 fő volt a 2022. évben.) A könyvtártagok száma közel 70 fővel csökkent, a könyvtár költségei 36%-kal emelkedtek.

2023. évben, hasonlóan 2022. évhez fő cél az volt, hogy a korábbi években elenyésző könyvtári tagok számát növeljék, a könyvtári tagokat megtartsák. A könyvtár élére új könyvtárvezető került 2022 augusztusában. Felhasználó-barátibb nyitvatartási idő került bevezetésre, az új könyvtárvezető fókuszba helyezte a városi gyermekintézményeket, az óvodákkal, és általános iskolákkal való szorosabb kapcsolattartás megvalósítását tűzte ki céljául.

9. Ingyenesen biztosított helyiséghasználati órák száma/ összes lehetséges óraszám

Jogcím	2019	2020	2021	2022	2022
Ingyenesen biztosított helyiséghasználati órák száma	1 035 óra	928 óra	889 óra	1 575 óra	1 337 óra
Összes lehetséges óraszám	20 251 óra	20 251 óra	20 251 óra	20 251 óra	20 251 óra
Ingyenesen biztosított helyiséghasználati órák száma/Összes lehetséges óraszám	0,05 → 5 %	0,04 → 4%	0,04 → 4%	0,08 → 8%	0,066 → 7%

Az ingyenesen biztosított helyiséghasználat, vélhetően az év elejei 2 hónapos zárva-tartás miatt arányosan kevesebb. 2023. évben térítésmentesen összesen 1 337 órát használtak városi közösségek, amely terembérleti listaáron számolva 39 716 250.- Ft összegű támogatással történő hozzájárulást jelentett a város civil szervezeteinek működéséhez.

10. Bérelt helyiséghasználati órák száma/összes lehetséges óraszám

Jogcím	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Bérelt helyiséghasználati órák száma	1 962 óra	2 380 óra	278 óra	548 óra	1 628 óra	1 386 óra
Összes lehetséges óraszám	20 251 óra	20 251 óra	20 251 óra	20 251 óra	20 251 óra	20 251 óra
Bérelt helyiséghasználati órák száma/Összes lehetséges óraszám	0,09 → 9%	0,11 → 11%	0,01 → 1%	0,03 → 3%	0,08 → 8%	0,068 → 7%

A bérelt helyiséghasználati órák száma a 2023. évben valamelyest (17%) csökkent az előző évhez képest, viszont a 2021. évi adathoz viszonyítva még így is annak 2,5-szeresére emelkedett.

11. Rendezvényeken résztvevők száma/lakosságszám

Jogcím	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Rendezvényeken részt vevők száma	75 741 fő	113 836 fő	53 748 fő	63 328 fő	183 417 fő	149 813 fő
Lakosságszám	25 833 fő	25 745 fő	26 082 fő	26 096 fő	26 039 fő	25 053 fő
Rendezvényeken résztvevők száma/lakosságszám	2,9	4,4	2	2,4	7	5,9

A mutatószám azt mutatja, hogy egy gyáli átlagosan hány rendezvényen vett részt adott évben. Amíg a 2021. évben átlagosan két (pontosan 2,4 db) rendezvényen vett részt egy gyáli lakos, addig a 2023. évben ez a mutató közel 2,5-szeresére emelkedett, ugyanis átlagosan közel 6 rendezvényen vett részt egy gyáli lakos.

12. Kikölcsönzött könyvek száma/teljes könyvtárállomány

Jogcím	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Kikölcsönzött könyvek száma	35 464 darab	33 047 darab	21 260 darab	20 360 darab	30 834 darab	37 233 darab
Teljes könyvtárállomány	58 599 darab	59 340 darab	61 439 darab	63 255 darab	62 506 darab	62 731 darab
Kikölcsönzött könyvek száma/teljes könyvtárállomány	0,6 → 60%	0,55 → 55%	0,35 → 35%	0,32 → 32%	0,49 → 49%	0,59 → 59%

Öröndetes, hogy kikölcsönzött könyvek száma az előző évhez képest közel 20%-kal emelkedett. A könyvtár állományának közel 60%-a került kikölcsönzésre 2023. évben. A könyvtári tagok nagyon színes, és nagyon gazdag könyvállományból válogathatnak kedvükre, 2023. évben is sor került állománygyarapításra, könyvek, hangskönyvek kerültek beszerzésre. Az ajándékba kapott könyvek egy része is bedolgozásra került az állományba.

13. Könyvtári tagok száma/lakosságszám

Jogcím	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Könyvtári tagok száma	1 733 fő	2 166 fő	1 405 fő	1 259 fő	1 903 fő	1 830 fő
Lakosságszám	25 833 fő	25 745 fő	26 082 fő	26 096 fő	26 039 fő	25 053 fő
Könyvtári tagok száma/lakosságszám	0,07 → 7%	0,08 → 8%	0,05 → 5%	0,048 → 4,8%	0,073 → 7,3%	0,073 → 7,3%

A mutatószám azt hivatott bemutatni, milyen aktivitást mutatnak a gyáli lakosok a könyvtári beiratkozás terén. Ez a szám egyre magasabb, és növekvő tendenciát mutatott, de 2023-ra megállt: míg 2021. évben a gyáli lakosok mindösszesen 4,8%-a volt könyvtártag, addig 2023. évben már a lakosság 7,3%-a beiratkozott könyvtár tag, ez az arány az előző évhez hasonlóan alakult.

14. Könyvtárhasználók száma: személyes / távhasználat

	2022	2023
Személyes könyvtár és internethasználat	12 919 alkalom	13 048 alkalom
Távhasználat honlap	507 alkalom	14 882 alkalom
Távhasználat e-mail	2401 alkalom	3 752 alkalom
Távhasználat-OPAC	13 554 alkalom	36 774 alkalom

Az utolsó mutatószám a könyvtárat távhasználók számának 2023. évi jelentős mértékű pozitív változása kapcsán került elemzésre az idei évben. A személyes könyvtárhasználat is jelentős Városunkban, de figyelemre méltó a könyvtárat távhasználók számának emelkedése. Kiemelkedően magas a honlap keresések száma, valamint az OPAC - elektronikus katalógus rendszerben történő keresés. Amíg az előző évben 13 554 alkalommal használták a felhasználók az OPAC rendszert, úgy 2023-ban már közel háromszorosára emelkedett az érték, 36 774 alkalommal keresték fel az online felületet.

*Kulturális és Innovációs Minisztérium, Országos Széchenyi Könyvtár felé tett jelentések adatai alapján

III. ÖSSZEGRÉS

A Közházban a rendezvények sokszínűsége, és a rendezvényeken résztvevők száma továbbra is kiemelkedő, az érdeklődés a korábbi évhez hasonlóan töretlen. A Könyvtárban – a teljesség igénye nélkül - az Irodalmi élményfürdő, a vers-mese-novellairó pályázatok, nyári táborok mellett 2023. év nyarán került sor az Arcanum adatbázishoz való csatlakozásra, mely segítségével az olvasóknak 30 millió oldalnyi digitalizált folyóiratban van lehetősége keresni.

Fontos még érzékelteni, hogy folyamatosan és jelentős mértékben növekszik azon olvasók száma, akik a nyilvános könyvtári katalógus elektronikus szolgáltatásait, az úgynevezett OPAC (Online Public Access Catalog) rendszert használják.

Az Arany János Községi Ház és Városi Könyvtár a 2023. évben az éves munkatervben meghatározott feladatát, célját teljesítette. A lakosság részéről nagyon sok pozitív visszajelzést kapott a napi feladatok eredményes elvégzése kapcsán. Az Intézmény 2023. évben is erősítette szakmai és szervezeti működési kereteit. Az intézmény a fenntartó által meghatározott költségvetési keretszámok között, hatékonyan, transzparensen, takarékosan működött. Mindent megtett, hogy a gyáli lakosság és közösségek igényeit kiszolgálja.

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet az éves értékelő jelentés szíves elfogadására

Gyál, 2024. április 24.

Daróciné Nagy Nikoletta
ügyintéző

IV. ZÁRADÉK

Az 56/2019. (III.28.) sz. KT határozat alapján létrejött Együttműködési megállapodás szerint a 2023. évről készült éves értékelő jelentést Gyál Város Önkormányzatának Képviselő-testülete 117/2024. (V.30.) sz. határozatával hagyta jóvá.

Gyál, 2024. június 4.

Pápai Mihály
polgármester